

Halina Wróbel

Sandomierz - Kruków, woj. tarnobrzeskie

Informator Archeologiczny : badania 15, 55-56

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nie jam neolitycznych potwierdzone zostało nie tylko w partii południowo-wschodniej, lecz stwierdzono je także w partiach południowo-wschodniej i północno-zachodniej. Ustalono znacznie większy, niż pierwotnie przypuszczano, zasięg obiektów ku południowemu zachodowi oraz ku wschodowi. Luźne skorupy kultury trzcienieckiej spotyka się też o wiele dalej ku północnemu wschodowi, co jednak można tłumaczyć spływami z wyżej położonych miejsc w północno-zachodniej partii stanowiska. Biorąc pod uwagę rozmieszczenie jam można obecnie sugerować, że zasięg stanowiska 88 wynosi z SW na NE ok. 230 m, zaś z SE na NW co najmniej 180 m.

Na sąsiednim stanowisku 89, w jego partii południowo-zachodniej wyeksplorowano resztkę uszkodzonej przez wykop budowlanej owalnej jamy. Na jej płaskim dnie wystąpiło skupisko ułamków ceramiki, w tym z dużego naczynia workowatego, grubościennego, z domieszką tuczni kamiennego z chropowatą powierzchnią i z guzkami pod wylewem. Materiał ten może należeć łączyć z kulturą łużycką okresu halsztackiego.

W związku ze stanem zaawansowania prac budowlanych jest to zapewne ostatni sezon wykopalisk na stanowiskach 88 i 89.

Materiały z badań 1981 r. złożono w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie.

SANDOMIERZ-KRUKÓW
woj. tarnobrzeskie

Muzeum Okręgowe
w Sandomierzu

Badania ratownicze prowadziła mgr Halina Wróbel. Finansował WKZ w Tarnobrzegu. Drugi sezon badań. Osada kultury ceramiki wstęgowej rytej i kultur lendzielsko-polgarskich. Ślady osadnictwa kultury ceramiki sznurowej.

Wykopy zlokalizowano w odległości kilkunastu metrów w kierunku północno-wschodnim od ubiegłorocznych działek, już na kulminacji wyniesienia. Łącznie przekopano obszar o powierzchni 0,5 ara, odkrywając 5 obiektów. Były to 4 jamy o charakterze gospodarczym oraz palenisko. Jamy posiadały regularny, prawie kolisty kształt i średnice ok. 2 m. Były płytkie /oprócz jednej, o miąższości 0,65 m/, co może być spowodowane częściowo niwelacją terenu /spływ/. Obiekty - zwłaszcza dwa o charakterze śmietniskowym - zawierały bardzo dużą ilość muszli małży rzecznych; niektóre egzemplarze nosiły ślady ognia. Ponadto wystąpiły drobne fragmenty kości zwierzęcych, ułamki naczyń zdobione ornamentem rytym w typie żeliszowskim oraz ceramika wczesnych kultur lendzielsko-polgarskich /malicka?, samborzecka?/.

Materiały kultury ceramiki wstęgowej rytej i kultur lendzielsko-polgarskich współwystępowały we wszystkich obiektach. Zabytki krze-

mienne reprezentowały surowiec czekoladowy /przewaga/ i świeciechowski. Wśród narzędzi przeważały rylce, wystąpiły także sierpaki i drapacze. W jednej z jam znajdował się drapacz na wiórku obsydianowym. Palenisko posiadało trzy poziomy użytkowe. Na najstarszym oraz środkowym wystąpiła ceramika kultury ceramiki wstęgowej rytej. Najmłodszy poziom zawierał także materiały lendzielsko-polgarskie i nieliczne materiały kultury ceramiki sznurowej. W spągu już poza obrębem paleniska leżało szydło kościane i fragment rogu tura /? /.

Badania będą kontynuowane.

SANDOMIERZ
woj. tarnobrzeskie
Stanowisko Wzgórze Zawichojskie

Państwowe Muzeum
Archeologiczne w Warszawie
Konserwator Zabytków
Archeologicznych w Tarnobrzegu

Badania prowadziła mgr Hanna Kowalewska-Marszałek, Finansował KZA w Tarnobrzegu /za pośrednictwem Urzędu Miejskiego w Sandomierzu/. Pierwszy sezon badań, Osada neolityczna cyklu lendzielsko-polgarskiego.

Wzgórze Zawichojskie, na którym położone jest stanowisko, znajduje się w północnej części miasta, u zbiegu ulic: Zawichojskiej i Armii Czerwonej. Jest to wzniesienie, wchodzące w skład skarpy wiślanej.

Badania miały charakter ratowniczy; spowodowane były systematycznym niszczeniem stanowiska w wyniku prowadzonych u stóp wzgórza prac ziemnych. Do chwili obecnej całkowitej destrukcji uległa południowa część wzgórza wraz z kulminacją.

Badaniami objęto południowy skraj zachowanej jeszcze części wzniesienia. Wykop założono w linii W-E, mniej więcej równoległe do krawędzi obrywiska. Ogółem przekopano 224 m² powierzchni; na tym obszarze zarejestrowano pozostałości 4 obiektów: 2 jam, 1 grobu i 1 rowu.

Wśród obiektów na uwagę zasługuje rów o przekroju w kształcie V, w dolnej części którego wystąpiły - jak się przypuszcza - ślady konstrukcji drewnianej.

Obiekt 3 - grób - zawierał szczątki ludzkie: zęby z fragmentami żuchwy /w jednym wypadku na zębach widoczna była zielonkawa patyna miedziowa/ i fragmenty nadpalonych kości, a także zachowaną w całości amforkę.

Materiał archeologiczny wystąpił w wypełniskach obiektów oraz w ciemnobrunatnej warstwie, zarejestrowanej tylko w najwyższej partii wzniesienia. Stanowiła go w głównej mierze ceramika - znacznie rozdrob-